

KIRKKO NORJASSA

KYRKAN I NORGE

Kevät • 2025 • Vår

**Norjan suomalainen seurakunta
Den finländska församlingen i Norge
Den finske menigheten i Norge**

Kirkens hus
Rådhusgata 1-3
0151 Oslo, Norge

**Pappi
Präst**

+47 481 10 813
Päivi Aikasalo
paivi.aikasalo@finskekirken.no

Kirkonkukko • Kyrktuppen

2025-2
33. vuosikerta • 33. årgång
Vastaava toimittaja • Ansvarig redaktör
Roosa Marjaniemi

Bedriftstrykkeriet, Oslo

**NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNDSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE**

**Tervetuloa Kirkko Norjassa
-lehden pariin**

Seurakunnan lehti Kirkonkukko on ollut osa pitkää historiaamme. Se on nimellään herättänyt hymyn ja ehkä hieman ihmetystäkin. Nimi on viitannut kirkon kukkoon – usein kirkontornin huipulla komeilevaan yksityiskohtaan. Kuitenkin nimi alkoi tuntua vieraantuneelta siitä, mitä lehti todella edustaa. Emme ole vain koriste kirkon katolla.

Nimen vaihtaminen ei ollut hetken päähänpisto. Meillä seurakunnan toimistolla heiteltiin ehdotuksia kuukaudesta toiseen, ja järjestimme somessa nimikilpailun. Lopulta kirkkoneuvoston päätöksellä päädyttiin siihen, mikä oli koko ajan nenämme edessä: Kirkko Norjassa. Yksinkertainen. Selkeä. Tosi.

Haimme inspiraatiota myös nimitutkijoilta. Helsingin yliopiston Nimistöntutkimuksen päivillä valitaan joka vuosi Vuoden nimi. Vuoden nimi on tunnustuspalkinto, joka annetaan hyvälle nimelle. Vuoden 2020 voittajanimi sai kehuja selkeydellään ja yksinkertaisuudellaan: Tikkurilan kirkko. Se on helppo muistaa, selkeä käyttää ja kuvaa kohdettaan osuvasti.

Me koemme, että Kirkko Norjassa jakaa saman vahvuuden. Se ei pyri kikkailemaan – se kertoo suoraan keitä ja missä olemme.

Joskus ei tarvitse keksiä pyörää uudestaan. Tervetuloa siis uuden nimen, mutta saman tutun lehden äärelle. Olemme olleet – ja tulemme olemaan – Kirkko Norjassa.

Viestinävastaava

**Välkommen till tidningen
Kyrkan i Norge**

Församlingstidningen Kyrktuppen har varit en del av vår långa historia. Dess namn har kallat fram ett leende och kanske till och med väckt förundran. Namnet syftade på kyrktuppen – en detalj som ofta ses på toppen av ett kyrktorn. Namnet började dock kännas främmande från vad tidningen egentligen representerar. Vi är inte bara en dekoration på kyrktaket.

Att byta namn var inte en spontan idé. Vi på församlingens kansli har slängt ut förslag månad på månad, och vi anordnade också en namntävling på sociala medier. Till slut resulterade kyrkorådets beslut i det som hela tiden låg mitt framför näsan på oss: Kyrkan i Norge. Enkelt. Tydligt. Sant.

Vi sökte också inspiration från kända forskare. Årets namn utses varje år vid Helsingfors universitets namnvetenskapsdagar. Årets namn är ett erkännande som ges till ett bra namn. Det vinnande namnet 2020 prisades för sin klarhet och enkelhet: Dickursby kyrka. Det är lätt att komma ihåg, tydligt att använda och beskriver sitt syfte på ett träffande sätt.

Vi upplever att Kyrkan i Norge delar samma styrka. Det är inget tillkonstlat – det berättar direkt vem och var vi är. Ibland behöver man inte uppfinna hjulet på nytt. Så välkommen till en tidning med ett nytt namn men samma bekanta känsla. Vi har varit – och kommer att vara – Kyrkan i Norge.

Kommunikationsansvarig

Kevät • Vår 2025

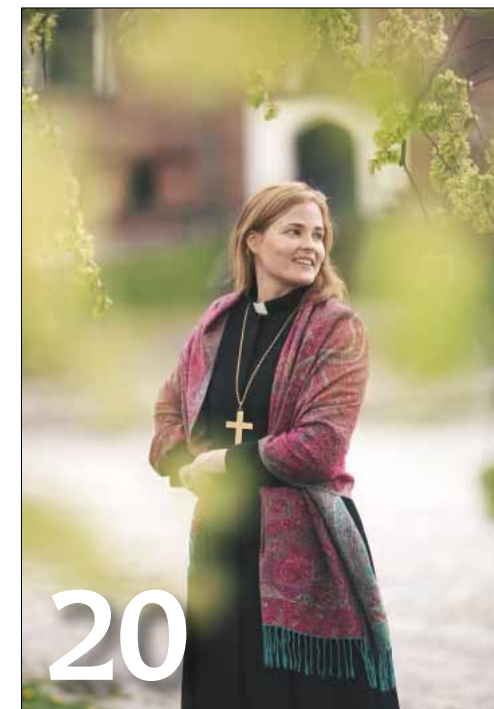
Ledare • Pääkirjoitus	3
Kahden maan välillä – Minne asetun tulevaisuudessa?	6
Mellan två länder - Var bosätta sig i framtiden?	10
Puistokahvit	14
Kaffeträffar i parken	15
Hiljaisuuden retriitti – pysähdys kiireen keskellä	16
Tystnadens retreat - en paus i vimlet	18
Kirjan äärellä omaa elämää pohtimassa	20
Kirjavinkit	25
Kesän tapahtumia • Sommarens händelser	27
Koti-illat • Hemmakvällarna	28
Tervetuloa – juuri sellaisena kuin olet •	
Välkommen - precis som du är	29
Viikottaiset kokoontumiset	30
Kirkon keskusteluapu • Kyrkans samtalstjänst	31
Kirkolliset toimitukset • Kyrkliga förrättningar	32
Ota meidät seurantaan –	
pysyt mukana seurakunnan elämässä!	33
Kvällsbönen är viktig	33
Illtarukous on tärkeä	34

Retriitti-illat ovat matalan kynnyksen mahdollisuus kokeilla hiljaisuutta turvallisessa ja lempeässä ympäristössä. Ei tarvitse osata mitään – riittää, että tulet.

Retreatkvällarna är en enkel möjlighet att uppleva tystnaden i en trygg och mild miljö. Du behöver inte veta något - bara kom.

16

20

Seurakuntamme kirjakerhossa ensimmäisenä kirjana oli Johanna Venhon kirja ”Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa”. Kirja kertoo Marin kasvusta piispaksi ja hänen työstään.
Kuva: Jani Laukkanen / Kirkon kuvapankki

27

Kesän tapahtumat
Sommarens händelser

Kahden maan välillä – Minne asetun tulevaisuudessa?

TEKSTI ROOSA MARJANIEMI
KUVAT KOTIALBUMI KIRSTI KUOSA & VIRPI PIRINEN

Moni ulkosuomalainen joutuu pohtimaan, että missä haluaa viettää eläkepäivänsä. Pitäisikö palata juurilleen Suomeen, jäädä Norjaan vai kenties suunnata jonnekin muualle? Tämä kysymys on ollut ajankohtainen myös Kirsti Kuosalle ja Virpi Piriselle, jotka molemmat ovat viettäneet suuren osan elämästään Norjassa.

Kirsti Kuosa Tromssassa, Ersfjordin maisemissa. Kirsti kokee olevansa yhtä lailla norjalainen kuin suomalainen, ja sopeutuminen Suomeen pitkän Norjassa vietetyn ajan jälkeen on vaatinut totuttelua.

Kirsti Kuosa on asunut Tromssassa 30 vuotta. Virallinen kotipaikka löytyy yhä Norjasta, mutta viime vuosina perhesiteet ovat vetäneet häntä Suomeen yhä useammin. Niinpä Kirsti ja hänen miehensä Trond päättivät hankkia vuokra-asunnon Karkkilasta, jotta voivat viettää enemmän aikaa lastensa ja lastenlastensa kanssa.

"Kun lastenlapsia alkoi tulla, halusimme olla lähempänä heitä. Meillä on Helsingissä kaksio, mutta poikani asuu siellä perheineen, enkä halua häätää heitä sieltä pois. Niinpä päätimme vuokrata asunnon Karkkilasta. Viihdyn siellä mainiosti – maaseudun rauha tuntuu hyvältä", Kirsti kertoo.

Vaikka vuosikymmenet Norjassa ovat tehneet Tromssasta kodin, Suomi ei ole koskaan kadonnut Kirstin sydäimestä. Kirstin ja Trondin lapset kävivät koulunsa Norjassa, mutta aikuisina muuttivat takaisin Suomeen ja perustivat perheensä sinne. Tämä on ollut yksi suurimmista syistä, miksi Kirsti ja hänen miehensä ovat al-

kaneet viettää enemmän aikaa Suomessa.

Virpi Pirinen puolestaan päätti muuttaa Norjasta Suomeen kokonaan. Hän ehti asua Norjassa 27 vuotta eri puolilla maata. Asuinpaikka vaihtui Lakselvin ja Karasjoen kautta Tromssaan ja lopuksi Osloon. Virpi työskenteli muun muassa suomen kielen opettajana ja lastentarhanopettajana.

"Ajatus paluumuutosta muhi mielessäni pitkään. Vähitellen muutto tuli ajankohtaiseksi ja lopulta aika oli kypsä. Kaikki sukulaiseni asuvat Suomessa, joten paluu tuntui luonnolliselta. He vierailivat usein luonani Norjassa", Virpi kertoo.

Terveystenhoito ja elämänlaatu

Kun tulevia eläkevuosia alkaa hahmotella, yksi asia nousee lähes aina keskusteluun: terveydenhuollon saatavuus ja taso. Kirsti on tehnyt uraa terveydenhuollon alalla ja luonnollisesti huomannut eroja Suomen ja Norjan välillä.

"Norjassa terveydenhuolto on todella hyvää ja julkinen järjestelmä toimii hyvin. Suomessa sen sijaan tilanne tuntuu olevan kaaoksesta, jonot ovat pitkiä ja yksityiset palvelut korostuvat enemmän. Olemme vakavasti pohtineet sitä, että pitäisimme osoitteen Norjassa mahdollisimman pitkään, jotta meillä olisi tarvittaessa pääsy hyvään hoitoon", Kirsti pohjaa.

Taloudelliset syyt ja elinkustannukset ovat tekijöitä, joita Kirsti ja hänen miehensä ovat pohtineet päätöstä tehdessä. "Norjalla on valtavat öljyrahastot ja taloudellinen tilanne on parempi kuin Suomessa. Suomen taloudellinen epävarmuus huolettaa, ja etenkin sosiaali- ja terveyspalveluiden tulevaisuus mietityttää." Kirsti jatkaa.

Virpi taas toteaa, että terveydenhuolto on Suomessa erilaista, mutta kuvailisi asiaa lähinnä kulttuurisena erona. "Maassa maan tavalla. Ainahan voi mennä yksityiseen hoitoon jos tar-

ve vaatii. Eroja löytyy paljonkin, mutta jos jotain olen oppinut, niin ulkomailla asuminen avartaa ja asioihin tulee laajempi perspektiivi."

Virpi myös näkee, että Suomessa hinnat ovat viime vuosina nousseet, mutta tilanne on sama muuallakin. Raha on myös ehtinyt muuttua muotoaan Suomessa, sillä Virpin muuttaessa Norjaan Suomessa oli vielä markka käytössä. "Nyt vain pitää olla tarkkana ettei sotke kruunuja ja euroja toisiinsa", hän sanoo hymyillen.

Suomalainen ja norjalainen identiteetti

Pitkä aika toisen maan kulttuurissa jättää jälkensä. Kirsti kokee olevansa yhtä lailla norjalainen kuin suomalainen, ja sopeutuminen Suomeen pitkän Norjassa vietetyn ajan jälkeen on vaatinut totuttelua.

"Vaikka olen syntyperäinen suomalainen, huomaan monissa asioissa ajattelevani norjalaisittain. Kun ajoin Suomessa autoni huoltoon, kaikki termit pyörivät päässäni norjaksi! Olen

Virpi Pirinen Aker Bryggesssä Oslossa. Virpi ehti 27 vuoden aikana asua niin pohjoisen eri paikkakunnilla kuin pääkaupunkiseudulla Norjassa.

kiksi kaupassa käydessä saatan miettiä, että miten ilmaisen itseäni, sillä ajattelen sanat vielä norjaksi. Uuteen elämään, kulttuuriin ja tapoihin totuttelu vie aikansa.”

Mitä kannattaa ottaa huomioon eläkepäiviä suunnitellessa?

Sekä Kirstillä että Virpillä on näkemyksiä siitä, mitkä asiat ovat tärkeitä päätöstä tehdessä. Pelkän tunteen varassa ei heidän mukaansa kannata tehdä päätöksiä vaan pohtia asiaa erilaisista näkökulmista.

”Ensinnäkin täytyy miettiä sosiaalisia suhteita. Onko ystäviä tai sukulaisia, jotka voivat tukea ja joiden kanssa voi viettää aikaa? Jos muuttaa uuteen paikkaan, onko valmis panostamaan uusien ihmissuhteiden rakentamiseen? Olen itse sosiaalinen ja ystävästyn helposti. Ajattelin, että jos ei ole kovin sosiaalinen eikä löydy vanhoja ystäviä valmiiksi, voi joutua helposti kohtaamaan yksinäisyyttä. Lisäksi tärkeä asia, jota kannattaa pohtia, on palveluiden saatavuus. Miten terveydenhuolto toimii ja millaisia palveluita on tarjolla? Onko valmis kohtaamaan muutoksen? Paluumuutto ei ole aina helppoa, varsinkaan jos on ollut vuosikymmeniä poissa kotimaasta.” Kirsti pohtii.

Kirstin ja hänen miehensä Trondin ratkaisu on tällä hetkellä tasapainoilla kahden maan välillä. ”Toistaiseksi pidämme molemmat ovet auki. Ehkä jonain päivänä siirrämme virallisesti asuinpaikkamme Suomeen, mutta toistaiseksi nautimme molempien maiden parhaista puolista.”

Virpi puolestaan muistuttaa, että paluumuutto vaatii jonkin verran käytännön asioiden hoitamista. ”Suomessa byrokratia on erilainen

kuin Norjassa, mutta ystävät ja sukulaiset auttavat tarvittaessa, ja netistä löytyy paljon tietoa. Myin asuntoni Oslossa ja nyt yritän laittaa uutta kotia kuntoon. Puran muuttolaatikoita päivä kerrallaan.”

Virpi kokee Kirstin tapaan olevansa sosiaalinen ja ystäväystyy helposti. Hän kuitenkin toteaa, että vanhoihin ystäviin täytyy luoda suhteet uudestaan. ”Vanhat ystävät Suomessa ovat eläneet omaa elämäänsä, vaikka olemmekin vuosien varrella usein tavanneet ja pitäneet yhteyttä. Muuton myötä on siis ollut tärkeää pysyä sosiaalisesti aktiivisena.”

Mitä Norjasta jää kaipaamaan?

Kirsti kokee, että hän ei halua luopua Norjan yhteyksistään kokonaan. ”Lapsemme ovat valinneet aviopuolionsa niin, että he ovat opetelleet norjaa ja pitävät Norjaa tärkeänä osana elämäänsä. Lastenlapsemme ovat myös Norjan kansalaisia, ja meille on tärkeää pitää kiinni norjalaisista perinteistä.”

Vaikka muutto on ollut Virpille oikea ratkaisu, hän myöntää, että Norjassa on asioita, joita hän tulee ikävöimään. ”Kaipaen ystäviäni, hoitokoira Heliosta ja verkostoani Oslossa. Ikävöin myös Norjan luontoa, erityisesti retkiä pohjoisen tuntureissa ja koko elämäntapaa siellä pohjoisessa.

Finnmarkissa ja Tromssassa asuessani opin, että asiat on tehtävä heti. Jos esimerkiksi

sää on upea, niin tunturiin tulee lähteä heti, sillä sää voi muuttua nopeasti. Arki Norjassa oli erilaista monella tapaa.”

Kirsti toteaa vielä lopuksi, että kahden maan välillä eläminen on haaste, mutta myös valtava rikkaus. ”On etuoikeus saada kuulua kahteen kulttuuriin. Se antaa laajemman näkökulman maailmaan ja mahdollisuuden nähdä asiat monelta kannalta”.

Vaikka muutto on ollut Virpille oikea ratkaisu, on Norjassa asioita, joita hän tulee ikävöimään. Yksi näistä on hoitokoira Helios.

Lopullista päätöstä eläkepäivien viettopaikasta ei tarvitse tehdä kiireellä, vaan sitä kannattaa harkita monelta kantilta. Voi olla tärkeää punnita omia tarpeita ja toiveita, joita voi esimerkiksi olla perheen ja/tai ystävien läheisyys, palveluiden helppo saatavuus, taloudelliset ja terveydelliset seikat tai vaikkapa luonnon läheisyys. Väliaikainen ratkaisu voi myös joillekin olla se, että aikaa vietetään kahdessa maassa, tunnustellaan mahdollisen päätöksen tuomia muutoksia omaan elämään ja punnitaan lopullista ratkaisua myöhemmin. Oli valinta mikä tahansa, sopeutuminen vie aikansa, mutta avoin asenne, valmistautuminen, verkostot ja avun pyytäminen helpottavat muutosta sekä päätöksen tekemistä.

Mellan två länder - Var bosätta sig i framtiden?

TEXT OCH BILDER ROOSA MARJANIEMI

Många finländare som bor utomlands blir tvungna att fundera över var de vill tillbringa sin pensionstid. Ska man återvända till sina rötter i Finland, stanna i Norge eller kanske bege sig någon annanstans? Denna fråga har också varit relevant för Kirsti Kuosa och Virpi Pirinen, som båda tillbringat en stor del av sina liv i Norge.

Ett magnifikt bergslandskap öppnar sig ifrån balkongen i Kirsti Kuosas och hennes mans lägenhet i Tromsø.

Kirsti Kuosa har bott i Tromsø i 30 år. Officiellt är hon fortfarande bosatt i Norge, men de senaste åren har familjebanden dragit henne till Finland allt oftare. Kirsti och hennes man Trond bestämde sig för att köpa en hyreslägenhet i Högfors så att de skulle kunna spendera mer tid med sina barn och barnbarn.

”När vi började få barnbarn ville vi vara närmare dem. Vi har en tvårumslägenhet i Helsingfors, men min son bor där med sin familj, och jag vill inte vräka dem. Så vi bestämde oss för att hyra en lägenhet i Högfors. Jag trivs jättebra där - lugnet på landsbygden känns bra”, säger hon.

Trots att årtionden i Norge har gjort Tromsø till hennes hem, har Finland aldrig försvunnit från Kirstis hjärta. Kirsti och Tronds barn gick i skolan i Norge, men som vuxna flyttade de till Finland och bildade sina familjer där. Detta har varit en av de största anledningarna till att Kirsti och hennes man har börjat tillbringa allt mer tid i Finland.

Virpi Pirinen bestämde sig däremot för att helt och hållet flytta bort ifrån Norge till Finland. Hon bodde i Norge i 27 år, i olika delar av landet. Bos-

Även om det att flytta har varit rätt beslut för Virpi så finns det saker i Norge som hon kommer att sakna. En av de här är hunden Helios som hon ibland har passat.

tadsorten ändrades från Lakselv och Karasjok via Tromsø och slutligen till Oslo. Virpi arbetade bland annat som finskalärare och som barnträdgårdslärare.

”Tanken på att flytta tillbaka växte sig allt starkare under en längre tid. Efter hand blev flytten ett faktum och då var tiden slutligen mogen. Alla mina släktingar bor i Finland, så det att återvända kändes naturligt. De besökte mig ofta i Norge”, berättar Virpi.

Sjukvård och livskvalitet

När man börjar planera sina framtida pensionsår kommer nästan alltid en sak upp i diskussionen: tillgängligheten och kvaliteten på vården. Kirsti har gjort karriär inom sjukvårdssektorn och hon har naturligtvis lagt märke till skillnaderna mellan Finland och Norge.

”I Norge är vården riktigt bra och det offentliga systemet fungerar väl. I Finland verkar situationen däremot vara kaotisk, köerna är långa och privata tjänster betonas mer. Vi har på allvar funderat på att behålla vår adress i Norge så länge som möjligt så att vi vid behov har tillgång

till bra vård”, reflekterar Kirsti.

Ekonomiska skäl och levnadskostnader är faktorer som Kirsti och hennes man har tagit hänsyn till när de fattade sitt beslut. ”Norge har enorma oljereserver och det ekonomiska läget är bättre än i Finland. Finlands ekonomiska osäkerhet är oroande, och framför allt social- och hälsovårdens framtid väcker oro” fortsätter Kirsti.

Virpi å sin sida konstaterar att vården är annorlunda i Finland, men hon skulle främst beskriva den som en kulturell skillnad. ”Ta seden ditt du kommer.” Man kan alltid gå till den privata vården om det skulle bli nödvändigt. Det är många skillnader, men är det något jag har lärt mig så är det att utlandsboendet vidgar ens vyer och det ger en bredare syn på saker och ting.”

Virpi ser också att priserna har stigit i Finland de senaste åren, men situationen är densamma på andra håll också. Pengarna har dessutom hunnit ändras i Finland, för när hon flyttade till Norge var marken fortfarande i bruk i Finland. ”Nu måste man bara vara försiktig så man inte blandar ihop kronor och euro”, säger hon med ett

Kirsti Kuosa njuter av lugnet på landsbygden i Högfors. Hon och hennes man har också en stuga i Finland, där de kan koppla av mitt ibland naturen.

leende.

Finsk och norsk identitet

En lång tid i ett annat lands kultur sätter sina spår. Kirsti känner att hon är lika norsk som finsk, och att anpassa sig till Finland efter en lång tid i Norge har tagit lite tid att vänja sig vid. ”Även om jag är infödd finländare upplever jag att jag tänker norskt många gånger. När jag körde min bil för att få service i Finland rullade alla termer runt i huvudet på norska! Jag har märkt att sociala fenomen, som attityder till invandring, är ganska annorlunda. I Finland verkar attityderna fortfarande ligga något efter jämfört med Norge, där mångkultur länge varit vanligt.” funderar Kirsti.

Virpi medger att återkomsten till Finland efter decennier har medfört överraskningar. ”Jag erkänner att jag har upplevt en kulturchock. Visst finns det kulturella skillnader och till exempel är humorn annorlunda. Det tar tid att anpassa sig till den nya vardagen, men jag är positivt inställd.” Virpi tror att hon var väl förberedd inför flytten, då hon har funderat på att flytta i några

år, besökt Finland ofta, tittat på lägenheter och samtidigt utforskat hur det skulle vara att bo i Finland.

Virpi har också lagt märke till att det finska språket har förändrats under hennes frånvaro. Bekanta ord och fraser kan inte alltid direkt översättas från norska till finska eller vice versa. ”När jag till exempel ska handla kanske jag undrar på hur jag ska uttrycka mig, eftersom jag fortfarande tänker på ord på norska. Att vänja mig vid ett nytt liv, dess kultur och seder tar tid.”

Vad bör man tänka på när man planerar sin pensionstid?

Både Kirsti och Virpi har synpunkter på vad som är viktigt när man fattar ett beslut. Enligt dem är det ingen bra idé att fatta beslut enbart utifrån känslor, utan snarare att betrakta frågan ur olika perspektiv.

”Först måste du tänka på sociala relationer. Har du vänner eller släktingar som kan stötta dig och som du kan umgås med? Om du flyttar till ett nytt ställe, är du redo att investera i att bygga

nya relationer? Jag är själv en social person och jag får lätt vänner. Jag skulle tro att om du inte är särskilt social och inte heller kan hitta gamla vänner, kan du lätt mötas av ensamheten. En annan viktig sak att ta i beaktande är hälso- och sjukvårdstjänsterna och vilka typer av tjänster som annars är tillgängliga? Är du redo att möta förändringen? Det är inte alltid lätt att flytta tillbaka, särskilt om du har varit borta från ditt hemland i decennier.” spekulerar Kirsti.

Kirsti och hennes man Tronds lösning är att just nu balansera mellan de två länderna. ”För tillfället håller vi båda dörrarna öppna. En dag kanske vi officiellt flyttar vår bostadsadress till Finland, men för närvarande kommer vi att njuta av det bästa av de båda länderna.”

Virpi å sin sida påminner oss om att det krävs att man tar hand om en del praktiska saker i samband med flytten tillbaka. ”Byråkratin i Finland är annorlunda än i Norge, men vänner och släktingar hjälper till när det behövs, och det finns mycket information på nätet. Jag sålde min lägenhet i Oslo och försöker nu göra klart i mitt nya hem. Jag packar upp flyttkartonger en dag i taget.”

Liksom Kirsti känner Virpi att hon är social och att hon lätt får nya vänner. Hon konstaterar dock att relationerna till de gamla vännerna behöver återupprättas. ”De gamla vännerna i Finland har levt sina egna liv, även om vi ofta har träffats och

hållit kontakten genom årens lopp. Så det har varit viktigt att hålla sig socialt aktiv nu efter flytten.”

Vad kommer du att sakna med Norge?

Kirsti känner att hon inte vill ge upp sina norska kopplingar helt. ”Våra barn har valt sina makar på det sättet, att de har lärt sig norska och de anser att Norge är en viktig del av sina liv. Våra barnbarn är också norska medborgare, och det är viktigt för oss att upprätthålla norska traditioner.” Även om att flytta har varit rätt beslut för Virpi erkänner hon att det finns saker i Norge som hon kommer att sakna. ”Jag saknar mina vänner, hunden Helios som jag har skött om och mitt nätverk i Oslo. Jag saknar också den norska naturen, speciellt vandringarna i fjällen i norr och hela livsstilen där uppe.” När jag bodde i Finnmark och Tromsö lärde jag mig att saker måste göras omedelbart. Ett exempel: Om det är fint väder, bör du genast ge dig av till fjällen, eftersom vädret kan växla snabbt. - Vardagen i Norge var annorlunda på många sätt.

Avslutningsvis säger Kirsti att det är en utmaning att bo mellan två länder, men det är också en enorm rikedom. ”Det är ett privilegium att få vara en del av två kulturer. Det ger ett bredare perspektiv på världen och det ger möjlighet att se saker från många vinklar.”

Det slutliga beslutet om var man ska spendera sin pensionstid bör inte fattas i all hast, utan det är värt att överväga beslutet från många håll. Det kan vara viktigt att väga egna behov och önskemål, vilket till exempel kan inkludera närheten till familj och/eller vänner, enkel tillgång till tjänster, hänsyn till ekonomiska och hälsomässiga frågor, eller till och med närheten till naturen. En tillfällig lösning för vissa kan också innebära att tillbringa tid i två länder, bedöma de förändringar ett eventuellt beslut kommer att medföra i sitt liv och så välja att överväga det slutliga beslutet senare. Oavsett valet tar anpassningen tid, men en öppen attityd, förberedelser, nätverk och att be om hjälp kommer att göra förändringen och beslutsfattandet lättare.

Puistokahvit

Tervetuloa puistokahveille kesän torstai-iltapäivinä!

Kesä kutsuu ulos! Järjestämme kesäkuussa ja elokuussa koko perheen puistokahveja Oslon keskustan eri puistoissa.

Tapaamme torstaisin klo 14–16, keitämme kahvit, leivomme pullat ja katamme pöydän yhdessäolaa varten. Puistokahvit ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikka kaikille – olet lämpimästi tervetullut yksin, ystävän kanssa tai koko perheen voimin.

Kahvin ja pullan lisäksi tarjolla on kesäistä tunnelmaa ja mahdollisuus pelata yhdessä mölkkyä. Ei haittaa, vaikka et tuntisi ketään ennestään – puistokahveilla tutustuu helposti uusiin ihmisiin.

Puistokahvit kesällä 2025:

5.6. Skarpsnoparken
12.6. Frognerparken
19.6. Marie Jørstads hage
26.6. Botanisk hage
7.8. Leikkipuisto Myntgata ja Nedre Slottsgate kulmassa
14.8. St. Hanshaugen
21.8. Sofienbergparken
28.8. Ekebergparken (Ekebergtrappen)

Jokainen torstai vie meidät eri puistoon. Puistojen tarkat kokoontumispaikat löytyvät seurakunnan nettisivujen tapahtumat-osiosta sekä Facebook-tapahtumista. Vinkki: etsi pinkki pöytäliina ja Suomen lippu – silloin olet perillä!

Tule nauttimaan kesästä ja kahviseurasta ulkona – nähdään puistossa!

Kaffeträffar i parken

Välkommen på kaffeträffar i parken på torsdagseftermiddagar under sommaren!

Sommaren kallar! I juni och augusti anordnar vi kaffeträffar i parken för hela familjen i olika parker i centrala Oslo.

Vi träffas på torsdagar kl 14-16, vi kokar kaffet och bjuder på bullarna och så dukar vi upp vårt gemensamma bord. Parkträffarna är en mötesplats för alla - du är varmt välkommen ensam, med en vän eller ta med hela familjen.

Förutom kaffe och bullar är det sommarstämning och så finns det möjlighet att spela kubb tillsammans. Det spelar ingen roll om du inte känner någon från innan - det är lätt att träffa nya människor under parkträffarna.

Kaffeträffar i parken 2025:

5.6. Skarpsnoparken
12.6. Frogner parken
19.6. Marie Jørstads trädgård
26.6. Botaniska trädgården
7.8. Lekplatsen i hörnet av Myntgatan och Nedre Slottsgate
14.8. St Hanshaugen
21.8. Sofiebergparken
28.8. Ekebergparken (Ekebergtrappen)

Varje torsdag tar oss till en ny park. De exakta mötesplatserna i parkerna finns i evenemangsdelen på församlingens hemsida och på Facebook-evenemangen. Tips: Leta efter en rosa duk och den finska flaggan - när du finner dessa har du kommit rätt!

Kom och njut av sommaren och drick en kaffe utomhus - vi ses i parken!

Hiljaisuuden retriitti – pysähdys kiireen keskellä

TEKSTI JA KUVAT ROOSA MARJANIEMI

Helmikuun 28. päivänä Oslon Margareta-kirkon tiloihin laskeutui hiljaisuus. Seurakuntamme ensimmäinen Hiljaisuuden retriitti-ilta toi yhteen kahdeksan osallistujaa, jotka pysähtyivät hetkeksi arjen kiireiden ja hälinän keskellä – hiljaisuuteen, rukoukseen ja rauhaan.

Illan aikana nautittiin yhdessä lämmin ateraa ja sen jälkeen jokainen sai viettää aikaa itselleen sopivalla tavalla: hiljaa istuen, lukien, neuloen, tai vain leväten kynttilänvalossa. Taustalla soi rauhoittava Taizé-musiikki.

Vaikka hiljaisuus voi tuntua aluksi oudolta, se saattaa avata jotain olennaista – tilan, jossa ei tarvitse suorittaa eikä puhua, vaan saa vain olla.

Maailma saa hetkeksi unohtua

Meditaatio ja hiljaisuuteen hakeutuminen

on ollut osa **Marian** elämää jo vuosikymmeniä. Hän on osallistunut niin viikon mittaisiin meditaatioretriitteihin kuin lyhyempiin hiljaisuuden iltoihin.

"Aluksi hiljaisuuden valitseminen voi tuntua vaikealta. Ajatusmylly pyörii ja tunteita voi nousta pintaan. Mutta ajan ja harjoittelun myötä rauha löytyy – ei valmiilla kaavalla, vaan pikuhiljaa. Lopulta oma läsnäolo ja yhteys syntyy kuin itsestään", Maria kuvailee.

Hänelle retriitit ovat olleet eheyttäviä kokemuksia: "Hiljaisuus on puhdistavaa, uudistavaa, ja kokoavaa. Se antaa mielen ja sielun rau-

haa. Joskus jopa hiljainen ilo voi pulputa pintaan." Maria jatkaa.

Margareta-kirkolla järjestetty ilta vastasi juuri hänen toiveitaan: "Yhdessäoloa hiljaisuudessa ilman sosiaalisia kaavoja, tittleitä tai suorittamista. Se on vapauttavaa. Maailma saa hetkeksi unohtua."

Tunnelma sai rauhoittumaan

Myös **Liisa Pakkanen** ja **Lars Ludvigsen** osallistuivat helmikuun retriittiin, ja heillä oli siihen erityinen syy. "Anoppini sairastui ja menehtyi helmikuussa. Olimme juuri järjestäneet hautajaiset, ja seuraavana päivänä näin Facebookissa ilmoituksen retriitistä. Tiesin heti, että haluan tulla rauhoittumaan kaiken sen paineen jälkeen", kertoo Liisa.

Lars lähti mukaan hetkeäkään epäilemättä. "Margareta-kirkossa minulla on aina ollut hyvä olla. Tunnelma siellä auttaa rauhoittumaan ja pysähtymään, kun ajatukset pyörivät levottomina."

He muistavat myös aikaisemman yhteisen retriittikokemuksen Norjasta, vuorten keskeltä Jondalista. "Saimme siellä viettää aikaa hiljaisuudessa, ulkoilla ja keskustella ohjaajan kanssa. Se oli kokonaisvaltainen kokemus", Liisa sanoo.

Myös Margareta-kirkolla vietetty ilta oli positiivinen. "Pidin erityisesti kynttilän sytyttämisestä, rukouksista ja Taizé-musiikista. Tunnelma oli lämmin", Liisa kuvailee. Lars lisää: "Kap-

pelissa oli mukavaa. Myös ryhmässä oli helppo vain olla, jopa kuulla oman äänensä hiljaisuudessa."

Pienin askelin kohti hiljaisuutta

Kaikki kolme osallistujaa suosittelevat retriittiä erityisesti niille, jotka eivät ole aiemmin kokeneet hiljaisuuden merkitystä. "Lyhyt, yhden illan retriitti on hyvä tapa aloittaa. Koko viikonloppu saattaa pelottaa, mutta tällainen ilta voi avata jotain tärkeää", Liisa ja Lars sanovat.

Retriitissä ei tarvitse tietää mitä tehdä. Riittää, että uskaltaa pysähtyä ja olla läsnä. "Kyse on rauhoittumisesta. Pelko ja levottomuus saavat jäädä taustalle", Lars kuvailee.

Maria rohkaisee myös osallistumaan: "Tule avoimin mielin ja voit yllätyä. Anna hiljaisuudelle mahdollisuus."

Uusi mahdollisuus hiljentyä syksyllä

Seurakuntamme suunnittelee järjestävänsä uuden Hiljaisuuden retriitti-illan ensi syksynä. Tarkempi ajankohta löytyy myöhemmin verkkosivujemme tapahtumakalenterista.

Retriitti-illat ovat matalan kynnyksen mahdollisuus kokeilla hiljaisuutta turvallisessa ja lempeässä ympäristössä. Ei tarvitse osata mitään – riittää, että tulet.

Tystnadens retreat - en paus i vimlet

TEXT OCH BILDER ROOSA MARJANIEMI

Den 28 februari sänkte sig tystnaden i Margaretakyrkans lokaler i Oslo. Vår församlings första Tystnadens Retreat-kväll samlade åtta deltagare som pausade en stund mitt i vardagens stress och liv - för tystnad, bön och frid.

Under kvällen njöt vi av en varm måltid tillsammans och efteråt kunde alla umgås på det sätt som passade dem: sitta tyst, läsa, sticka eller bara vila i skenet av levande ljus. Lugnande Taizé-musik spelades i bakgrunden.

Även om tystnaden kan kännas märklig till en början, kan den öppna upp något betydande - ett utrymme där du inte behöver uppträda eller tala, utan bara kan vara.

Världen runtom kan glömmas bort för ett ögonblick

Meditationen och att söka tystnaden har varit en del av **Marias** liv i decennier. Hun har deltagit i både veckolånga meditationsretreater och kortare tystnadskvällar.

”Först kan det tyckas svårt att välja tystnaden. Dina tankar kvärnar runt och olika känslor kan dyka upp. Men med tid och övning kan friden infinna sig - inte med en förutbestämd formel eller ett bestämt mönster, utan sakta och lite i taget. Så småningom uppstår förankringen till dig själv och till din egen närvaro som av sig själv”, beskriver Maria.

För henne har retreatare varit hälsosamma upplevelser: ”Tystnaden är renande, förnyande och samlande. Den ger frid i sinnet och själen. Ibland kan till och med stilla glädje bubbla upp till ytan.” fortsätter Maria.

Kvällen som anordnades i Margaretakyrkan uppfyllde hennes önskemål: ”Att vara tillsammans i tysthet utan sociala formler, titlar eller uppträdanden. Det är befriande. Man kan glömma världen utanför för ett ögonblick.”

Stämningen gav lugnet

Liisa Pakkanen och **Lars Ludvigsen** deltog också i februari retreaten och de hade en speciell anledning till det. ”Min svärmor blev sjuk och gick bort i februari. Vi hade precis ordnat med begravningen och dagen efter såg jag ett inlägg om retreaten på Facebook. Jag visste direkt att jag ville komma hit och lugna ner mig efter all den pressen”, suckar Liisa.

Lars följde med utan ett ögonblicks tvekan. ”Jag har alltid tyckt om att vara i Margaretakyrkan. Atmosfären här hjälper mig att lugna mig och stanna upp när tankarna rastlöst mal på.”

En ny möjlighet att hänge sig till tystnaden i höst

Vår församling planerar att ordna en kväll för en ny Tystnadens Retreat inkommande höst. Ett exakt datum finner du längre fram i tid när vi senare uppdaterar evenemangskalendern på vår hemsida.

Retreatkvällarna är en enkel möjlighet att uppleva tystnaden i en trygg och mild miljö. Du behöver inte veta något - bara kom.

De minns också en tidigare delad retreat-upplevelse i Norge, i Jondalsbergen. ”Där kunde vi spendera tid i tysthet, gå ute i naturen och prata med instruktören. Det var en helhetsupplevelse”, minns Liisa.

Kvällen i Margaretakyrkan var också en positiv upplevelse. ”Jag gillade särskilt ljusstämningen, bönerna och Taizé-musiken. Stämningen var varm”, berättar Liisa. Lars tillägger: ”Det var trevligt i kapellet. Det var också lätt att bara vara med i gruppen, man kunde även höra sin egen röst i tystnaden.”

Med små steg mot tystnaden

Alla tre deltagare rekommenderar retreaten, särskilt till dem som inte tidigare upplevt vikten av tystnad.

”En kort retreat på en kväll är ett bra sätt att börja. En hel helg kan vara skrämmande, men en kväll som denna kan öppna upp för något viktigt”, rekommenderar Liisa och Lars.

Du behöver inte veta vad du ska göra på en retreat. Det räcker med att våga stanna upp och vara närvarande. ”Det handlar om att lugna ner sig. Rädslan och ångesten kan lämnas i bakgrunden”, uppmanar Lars.

Maria uppmuntrar också till deltagande: ”Kom med ett öppet sinne så kanske du blir förvånad. Ge tystnaden en chans.”

Kirjan äärellä omaa elämää pohtimassa

Mari Leppänen (s.1978) on Turun hiippakunnan piispa vuodesta 2020 ja hän on Suomen kolmas naispuolinen piispa. Seurakuntamme kirja-kerhossa ensimmäisenä kirjana oli Johanna Venhon kirja ”Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa”. Kirja kertoo Marin kasvusta piispaksi ja hänen työstään. Helmikuisena iltana kokoontui pieni joukko innokkaita lukijoita tietokoneen äärelle keskustelemaan kirjan herättämistä ajatuksista. Kirja pakotti pysähtymään myös oman elämän ja sen muistojen ja valintojen äärelle.

TEKSTI PÄIVI AIKASALO
KUVAT PÄIVI AIKASALO & KIRKON KUVAPANKKI

Lestadiolainen tausta

Marin tausta vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä on koko ajan läsnä kirjassa. Lapsuuden maailmaan kuuluivat erilaiset kesäiset seurukset. Suviseurat olivat lapsille ”taivas”, tuoksut, tunnelmat ja ihmiset olivat rakkaita. Nuorelle tytölle liikkeeseen kuuluminen tuottaa myös häpeää - tyttöjen roolit ovat tarkasti vartioituja, kulttuuriharrastukset, televisio-ohjelmat, nuorisomusiikki ja kilpaurheilu eivät kuuluneet liikkeen piiriin. Jokin erotti lestadiolaiset nuoret toisista.

Perhe oli kuitenkin tavallista avarakatseisempi. Yhteyttä pidettiin kaikenlaisiin ihmisiin, päivällispöydässä keskusteltiin vilkkaasti ja erilaiset näkemykset sai ilmaista. Mari esimerkiksi opiskeli venäjää ja oli mukana pioneerileirillä Neuvostoliitossa 1980-luvulla.

Kirjapiiriläisistä **Riikkaliisa Joentausta** pohtii perheen isän merkitystä - isä oli valveutunut ja ilmeinen esikuva Marille. Isän kanssa käytiin tärkeitä keskustelut ja isän kanssa huomattiin metsässä kulkiessa pyhät paikat. Lestadiolaisen liikkeen parhaat puolet olivat läsnä Marin lapsuudessa; suuret suvut, yhteisöllisyys, turvallisuus ja lämmin huolenpito.

Terapeuttinen sukupuu

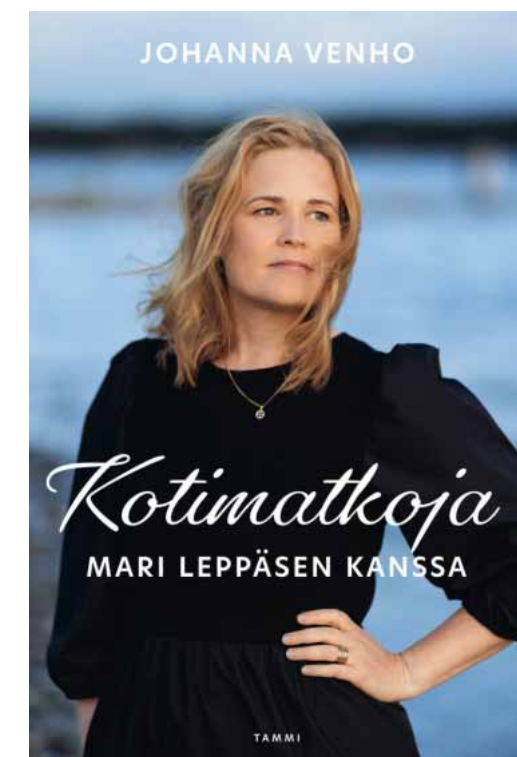
Jatkamme keskustelua eteenpäin ja kirjapiiriin **Leena Heinonen** nostaa kirjasta esille itselleen tärkeän käsitteen ”terapeuttinen sukupuu”. Se on itsetutkistelen menetelmä, joka paljastaa suvun salaisuuksia ja toimintatapoja sekä auttaa ymmärtämään itseä sukupolvien ketjussa. Tähän Marikin perehtyi kun hän alkoi käsitellä omaa menneisyyttään. On ilmeistä, että suvuissa on tarinoita, joita kerrotaan ja on tarinoita, joista vaietaan. Kirjassa korostetaan, kuinka jokainen ihminen kantaa sukunsa taak-

kaa. Ne asiat, joita ei ole käsitelty, siirtyvät sukupolvelta toiselle. Kirjassa Mari päättää kertoa myös sukunsa vaiettua tarinaa.

Leena vertaa Marin kokemuksia omaansa. Hänen sukunsa on Karjalasta ja tuon maanviljelyssuvun tarinoita kerrottiin ja niistä oltiin ylpeitä. Sen sijaan toisen puolen suvussa tapahtui ikäviä asioita; talo paloi ja pienet lapset lapset jäivät kunnan eläteiksi. Nämä ikävät tarinat olivat suvussa pitkään kertomatta. Me toteamme yhdessä, kuinka tärkeää on, että sukujen salaisuudet puhutaan. Se vähentää syyllisyyttä ja häpeää.

Prättä-Tiina ja armon valtakunta

Kirjapiirissä **Eeva-Liisa Anderssonin** tausta-

Eeva-Liisa Andersson on yksi kirjapiiriläisistä ja käynyt myös seurakunnan maalausilloissa. Eeva-Liisalla on lestadiolaista sukutaustaa ja Mari Leppäsen tausta kiinnosti muun muassa tästä näkökulmasta.

ta on lestadiolaisessa ”pikku-esikoisten” suuntauksessa ja hänelle tärkeä kohta kirjassa on Pentikäisen suvussa kiertänyt katkelma Veikko-papan saarnasta. Pappa oli saarnaamassa ja kirkkoon tuli myöhässä, saarnan puolivälissä Prättä-Tiina, kylän kuppari ja köyhä vanhus lähes sokean puolisonsa kanssa. Isoisä Veikko keskeytti saarnansa ja totesi: ”Kuin Tiina ja pappa tuossa, rakkaat sanankuulijat, kulkee armon valtakunta täällä maan päällä. Katsoitte äsken heidän vaellustaan. Ottakaa siitä oppia! Ilman evankeliumin matkasauvaa ja matkaystävää, joka taluttaa kuin Tiina pappansa, ei päästä perille.”

Tämä kohta tuntui Eeva-Liisasta erityisen merkitykselliseltä. Armon valtakunta on tässä ja nyt ja se oli läsnä myös hänen lapsuutensa lestadiolaisessa liikkeessä.

Avaimena kynä ja ovena kirja

Marin suvussa hyvin tärkeä on myös se rak-

kaus, jota on suvussa ja perheessä saatu. Marin kummitäti Elma Lyyra, äidin vanhin sisar, oli Marille esikuva. Hän oli 48-vuotias kun Mari syntyi ja oli opiskellut kansakoulunopettajaksi Raahen seminaarissa. Tämä tunnollinen kansankynttilä kuitenkin sairasti vakavaa reumaa ja Marikin päätyi teini-iässä hänen henkilökohtaiseksi avustajakseen. Kesäranta oli tädin mökki ja siellä 14-vuotias avustaja sai palvella luke-mattomia kesävieraita. Vasta paljon myöhemmin hän kummitädin päiväkirjoja lukiessaan huomaa, kuinka yksinäisiä tädin talvet ovat olleet. Hyvin surullinen on tädin kirjaus vierailijoista - heillä on tuliaisina vain kaksi sanaa: ”on kiire”. Minä itse pysähdyn tähän; kuinka monta kertaa ikäihmisen luona vieraillessani juuri minä olen ollut kiireinen.

Elma-tädin tekstit ovat myöhemmin Marille myös esikuvana, kun hän ohjaa elämäkertakirjoittamista - Mari opiskeli ensin folkloristiikkaa ja vasta myöhemmin teologiaa. Avaimena kynä ja ovena kirja - oli kummitädin motto, kun tämä yksinäisinä talvi-iltoina ja liikuntakyvyttömänä reuman kanssa taistelllessaan kirjaa suvun muistoja ja historiaa. Elma-kummi kirjoitti hyvin kriittisesti naisten asemasta kirkossa ja lestadiolaisessa liikkeessä. Hän kritisoi myös tyttöjen asemaa suomalaisessa maalaisyhteisössä. Poikia arvostettiin, tytöt olivat toissijaisia. Elma-kummi kuolee vain 64-vuotiaana ja kummitädin mökki päätyi myöhemmin Marille. Me kaikki pohdimme sitä, kuinka tärkeän lahjan kummitäti teksteillään antoi jälkipolville.

Kuolema on läsnä, mutta helvetin pelko puuttuu

Pohdimme yhdessä Marin uskonnollisuutta. Marin lapsuudessa usko näkyi eletyssä elämässä.

Kirjassa Mari yksikantaan toteaa, että häneltä puuttuu kokonaan helvetin pelko. On ilmeistä, että kuva armollisesta Jumalasta on välittynyt jo lapsuudesta saakka. Eeva-Liisa ker-

Piispa Mari Leppänen vihittiin virkaansa 7.2.2021 Turun tuomiokirkossa. Piispa tukee ja ohjaa papistoa sekä edistää seurakuntien toimintaa.

Kuva: Jani Laukkanen / Kirkon kuvapankki

too, että hänelle kirjan tärkein viesti on se, että kukaan ihminen ei voi kertoa, kenellä on oikeus päästä Jumalan valtakuntaan. Kukaan ei voi nostaa itseään toisten yläpuolelle, vaan kaikilla ihmisillä on yhtäläinen ihmisarvo. Samalla meitimme sitä, kuinka paljon helvetin pelolla on ihmisiä hallittu ja miten kristillinen julistus on muuttunut vuosikymmenten kuluessa.

Yhdessä toteamme, että erittäin koskettava kuvaus kirjassa on kun Mari on lapsena hyvästelemässä pappansa. Pappa kuolee kotonaan kauniina ja lämpimänä kesäpäivänä. On suvun naisten leipomispäivä. Rieskat paistuvat, lauletaan virsiä ja lapsetkin kutsutaan tupaan hyvästelemään pappaa. Marin tehtäväksi jää kerätä pihalta maailman kaunein kukkakimppu papan arkulle. Kuolema ei ole lohduton, se on haikean kaunis. Me kirjapiiriläiset toteamme yhdessä, että on merkityksellistä, jos on saanut lapsena olla kokemassa kuoleman turvallisessa ympäristössä.

Kuolema tuntuu olevan monella tavalla läsnä. Isä Juha Pentikäinen tutkii kuolemaa ja lapset leikkivät kuolemaa. Pentikäisillä leikitään barbeilla, mutta vaaleanpunainen barbin muoviauto vaihdetaan naapurin lasten kanssa hautaustoimistosta perittyyn pieneen kauniiseen

ruumisarkkuun, jota tarvitaan leikeissä monta kertaa.

Liikkeestä erottaminen

Kirjassa tulee useissa yhteyksissä esille vanhoillislestadiolaisesta liikkeestä erottaminen. Ikäänkuin se olisi vanhoillislestadiolaisen liikkeen toimintatapa ristiriidoissa - liikkeen opit tai tavat kyseenalaistava erotetaan yhteisöstä. Isoisä Veikko joutuu puolustautumaan liikkeen johtohenkilöitä vastaan. Isä Juha ”vapautetaan” saarnaajan tehtävistä 1970-luvun ”hoitokokousten” yhteydessä ja myös äiti joutuu sivuun kaikista tehtävistä lestadiolaisessa liikkeessä. Liikkeen hoitokokoukset olivat juuri näitä, joissa jäsenten elämä, elämäntapa ja toiminta alistettiin yhteisön arvioitavaksi.

Mari itse tuli liikkeen hylkäämäksi kun hän vuonna 2012 teologiopintojen päätteeksi otti pappisvihkimyksen. Liikkeen johtohahmo kertoi hänelle, kuinka hän tällä valinnallaan on taivaasten valtakunnan ulkopuolella. Hänen pappispuolisonsa Risto Leppänen ”vapautettiin” seurapuhujan tehtävästä. Kritiikki osui koko sukuun ja yhteisön hylkäämäksi jääminen satutti.

On ilmeistä, että lestadiolainen yhteisö tar-

josi Marille sekä turvallisen lapsuuden ja nuoruuden, mutta myös toisen puolen, rajoittavan ja ankaran ulos sulkemisen. Työssään myöhemmin piispana Mari ottaa vahvasti kantaa uskonolliseen väkivaltaan, alistamiseen ja tuomitsemiseen. Hän tunnistaa sen ja haluaa tehdä kaikkensa sen kitkemiseksi pois kirkosta.

Piispan tärkeitä teemoja

Mari oli vierailemassa Enonkosken luterilaisessa luostarissa ennen kuin hän päätti lupautua piispan vaaliin. Yöllä kirjaa lukiessaan hän oivalsi jotain olennaista: kristinuskon ydin on haavoissa. Haavojen parantuminen ei olekaan tärkeintä. Haavoittuneena ja rikkinäisenä voi palvella Jumalaa ja juuri haavoittuminen ja rikkinäisyys vie ihmistä lähemmäs Jumalaa. Työssään hän on halunnut asettua heikompien ja sorrettujen puolelle.

Mari päätyi myös Hiljaisuuden ystävien puheenjohtajaksi. Tämä järjestö tekee tunnetuksi hiljaisuuden retriittejä ja edistää kirkon vanhasta rukoushiljaisuuden perinteestä nousevaa hengellistä elämää, mietiskelyä, sisäistä rukousta, rukouslaulua ja hiljaisuuden joogaa. Via Silentii -luostariyhdistys kokoaa rukoilijoita yhteen. Myös pyhiinvaellukset ja luontohengellisyys ovat olleet teemoja, jota Mari on halunnut edistää. Hiljaisuus on vahvaa vastakulttuurista ja sillä on yhteiskuntaa muuttava radikaali voima.

Hiljaisuuden liike oli Marille kuin kotiin palaaminen. Mustavalkoinen maailmankuva oli ohitettu ja hiljaisuudessa löytyi vapaus, joka tuntui kaikkein tärkeimmältä. Juuri hiljaisuudesta hän itse on löytänyt voimavaroja silloin, kun on ollut vaikeinta.

On ilmeistä, että hän on etsimässä ja kehittämässä niitä uskon harjoittamisen tapoja, jotka sopivat nykyihmiselle ja me kirjapiiriläiset tervehdimme tätä muutosta ilolla.

Myös vähemmistöjen oikeudet, ihmisoikeudet ja tasa-arvo ovat asioita, joita Mari piispana on pyrkinyt edistämään. Hän ottaa esille myös vanhan sanan, kilvoittelu. Kun kilvoittelee, ottaa mittaa itsestään. Marille tärkeää on kilvoittelu ilmastonmuutoksen torjumiseksi, sillä syvä yhteys luontoon on kehittynyt jo lapsuudessa. Kohtuullisuus on avainsana.

Pyhä Birgitta esikuvana

Kirjassa kirjoittaja Johanna Venho sekä Mari Leppänen matkaavat Marille tärkeisiin paikkoihin. Viimeinen matka tehdään Naantaliin ja sen kirkkoon, joka oli Birgittalaisluostarin kirkko keskiajalla. On ilmeistä, että yksi Marin esikuvista on ruotsalainen Pyhä Birgitta (1303–1371): näkijä, kirkon uudistaja ja luostarijärjestön perustaja. Birgitan vaikutus näkyi Suomessa Naantalissa birgittalaisluostarin kautta, missä myös suomalainen käsityötaito puhkesi kukoistukseen.

Pala Pyhän Birgitan muistoa - Pyhän Birgitan solki - on myös Marille suunnitellussa piispankaavussa, jonka nimi on Siunattu maa. Kaavussa on luonto läsnä, selkään on kirjottu elämänpuu ja kaulusta koristaa pihlajan - suomalaisten pyhän puun - neljä vuodenaikaa. Pyhän Birgitan rukous on tullut piispalle tärkeäksi.

Osoita minulle tie ja tee minut halukkaaksi sitä vaeltamaan. Uskallettua on viipyä ja vaarallista on jatkaa matkaa. Täytä siis minun ikävöimiseni. Tulen luoksesi niin kuin sairas tulee lääkärin luo. Anna, Herra, minun sydämelleni rauha.

Helmikuinen ilta on pimentynyt kun lope-tamme keskustelun. Uusi kirja on valittu ja seuraava tapaaminen on kalenterissa. Kirjat vievät ihmisen toisiin maailmoihin ja on hienoa voida keskustella niistä yhdessä.

KIRJAVINKIT

LUETTAVAA ÄIDEILLE - PÄIVIN VINKIT

Aloitamme palstan, jolla esittelemme suomalaisia kirjoja. Tällä ensimmäisellä palstalla kaikki kirjat sivuavat äitiyttä. Äidillä on suuri merkitys ihmisen elämässä ja äitiys tuo aivan uuden näkökulman maailmaan.

Kirjat osoittavat, miten tärkeää työtä äidit tekevät. Lapsuus kulkee mukana koko elämän ajan.

Elf, Tatiana. Äitinä omalle äidille. Kertomus muistisairaudesta, rakkaudesta ja liikkuvaisista naisista. TrueStory 2024.

Kirjassa Tatiana Elf kuvaa oman äitinsä muistisairautta. Kirja on kaunistelematon, hengästyttävä ja pysäyttävä tositarina siitä, miten muistisairas pyörii terveydenhoitojärjestelmässä. En tiedä, haluanko uskoa, kuinka vaikeaa Helsingissä on saada hoivapaikkaa. Itsemääräämisoikeuteen vedottaankin usein.

Ihminen hakee äitinsä hyväksyntää koko elämänsä ajan. Pysäyttävä hetki on se jouluaatto, jolloin äiti ei enää tunne tyttärtään. Tytär huokaiseekin, että hän antaisi mitä tahansa, jotta kuulisi äidin vielä sanovan: ”Äiti auttaa.”

Eskola, Meri. Ehdin rakastaa häntä. WSOY 2023.

Vuonna 1981 Helsingin Tarkkampujankadulla tapahtuu kaasuräjähdyks. Tuossa räjähdyksessä Sirpa Anneli, 41, tekee yksinään itsemurhan. Teoksessa hänen tyttärensä, kirjailija ja toimittaja Meri Eskola (s. 1974), etsii syitä äitinsä teolle. Hän löytää niitä äitinsä lapsuudesta, sotalapsiasta, isän itsemurhayrityksestä ja oman äidin kylmyydestä. Äidistä ei puhuta. Tytär etsii ja kaipa äitiään ja äidin rakkautta koko elämänsä ajan. Myös suvun kesken Sirpa Annelista vaietaan täysin. Kirjaa on luonnehdittu sanoilla rohkea, raivoisa ja paljas. Äidin kaipaus on lohdutonta ja kirjoittajan kysymys on ”Rakastitko minua yhtään, äiti?”

Malmivaara, Laura. Iltatähti. Otava 2024.

Kirja kuvaa uusperheen haasteita. Tarinan päähenkilö on 50-vuotias uusperheessä elävä nainen, joka huomaa olevansa raskaana. Kirja on rajattu yhteen automatkaan, mutta tarinassa palataan myös aiempiin elämänvaiheisiin.

Automatkalla vaihdetaan vaippaa tienvarsilevikkeellä ja poiketaan ikääntyneen tädin luona kylässä. Samalla muistellaan sukua ja menneitä. Tarinassa on läsnä pieni vauva, parikymppinen isosisko ja näiden viisikymppinen äiti. Kirja avaa uskottavan näkökulman uusperheen haasteisiin ja äitiyden maailmaan.

Kesän tapahtumia

Sommarens händelser

Tapahtumien tarkemmat tiedot ja muutokset löytyvät aina seurakunnan verkkosivuilta finskekirken.no

Oslo: Messu ja äitienpäiväjuhla

Su 11.5.2025 klo 15.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Yhteinen kevätkävely pyhiinvaelluksen hengessä

Ke 14.5.2025 klo 13, lähtö Tekniska museet piha-alue, Kjelsåveien 143. Yhteistyössä NFF.

Oslo: Torstaikahvit

To 15.5.2025 klo 14.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Kevätretki Kongsvinger

Pe 16.5.2025 klo 8.15 Oslo bussterminal

Oslo: Puistokahvit

Torstaisin kesäkuussa klo 14-16, Oslon eri puistot

Stavanger: Vaellus Storafjelletille ja hartaus

Pe 6.6.2025 klo 15.00, lähtö Bjerkreimshallen, Vikesågata 57, 4389 Vikeså

Stavanger: Sauna

Pe 6.6.2025 klo 20-22.00, Damp sauna, tarkemmat tiedot Facebookissa ja nettisivuilla

Stavanger: Perhevaellus ja hartaus

La 7.6.25 klo 12.00 Dalsnuten, Sandnes

Trondheim: Vaellus ja hartaus

Su 8.6.2025 klo 13.00 Tiller kirke

Trondheim: Sauna

Su 8.6.2025 klo 19.00 Bartstua sauna

Oslo: Juhannussauna

Ke 18.6.2025 klo 17.45 - 19.45 Trosten Sukkerbiten

Oslo: Pride-messu

Ti 24.6.2025 klo 18.30 Metodistkirken, St. Olavs Gate 28, 0166 Oslo

Oslo: Saunailta

Ke 30.7.2025 klo 17.45-19.45 Trosten Sukkerbiten

Oslo: Puistokahvit

Torstaisin elokuussa klo 14-16, Oslon eri puistot

Oslo: Messu

Su 10.8.2025 klo 11.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Koti-ilta

Pe 8.8.2025 klo 18.00. Ensimmäinen kokoontuminen Päivi-papin kotona

Oslo: Pyhiinvaellus

Pe-ma 22.-25.8.2025

Koti-illat Hemmakvällarna

Haluaisitko avata kotisi ovet toisille suomalaisille? Nyt siihen on mahdollisuus.

Koti-illat ovat rentoja kokoontumisia, joissa pysähdytään hetkeksi arjen keskellä. Seurakunta on kautta aikain kokoontunut kodeissa. Haluamme koti-iltojen kautta elvyttää muutenkin hiipunutta kodeissa vierailun perinnettä. Illan aluksi Päivi-pappi pitää lyhyen hartaushetken, jonka jälkeen vaihdetaan kuulumisia, jutellaan ajankohtaisista asioista ja nautitaan yhdessä iltapalaa.

Missä koti-ilta järjestetään?

Missä tahansa kodissa – ehkä sinun luonasi! Koti-ilta voi olla olohuoneessa, pihalla, mökillä tai vaikka grillin ääressä takapihalla. Tärkeintä ei ole puitteet, vaan lämmin vastaanotto.

Ensimmäinen koti-ilta järjestetään Päivin luona elokuun 8.päivä klo 18 – tule mukaan!

Ilmoittautumalla saat osoitteen ja tarkemmat tiedot.

Ilmianna oma kotisi koti-illan paikaksi!

Et tarvitse suurta tilaa tai erityistä tarjoilua. Riittää, että ovet ovat auki. Halutessasi voit toki laittaa tarjottavaa, mutta seurakunta voi myös huolehtia siitä. Kodin ei tarvitse olla tiptop eli kotia ei tarvitse sisustaa uudelleen iltaa varten.

Oletko kiinnostunut?

Ota rohkeasti yhteyttä Päivi-pappiin sovitaan yhdessä sopiva ajankohta. Koti-iltoja voidaan järjestää muuallakin kuin Oslossa seurakunnan muiden tilaisuuksien aikataulujen mukaan.

Skulle du vilja öppna dörrarna till ditt hem för andra finländare? Nu finns möjligheten.

Hemmakvällarna är avslappnade sammankomster där människor tar paus en stund mitt i vardagen. Församlingen har genom tiderna träffats i hemmen. Genom hemmakvällarna vill vi återuppliva den annars tynande traditionen att besöka hem. I början av kvällen håller prästen Päivi en kort andakt, varefter vi utbyter senaste nytt, pratar om aktuella saker och njuter av en kvällsmåltid tillsammans.

Var hålls hemmakvällarna?

I vilket hem som helst - kanske ditt! Hemmakvällarna kan hållas i vardagsrummet, i trädgården, vid stugan eller till och med vid grillen på bakgården. Det viktigaste är inte miljön, utan det varma välkomnandet.

Den första hemmakvällen hålls hemma hos Päivi den 8. augusti kl. 18.00 - kom med du också!

Genom att anmäla dig får du adressen och mer detaljerad information.

Registrera ditt hem som plats för en hemsammankomst!

Du behöver inte ha ett stort utrymme eller tänka på att tillaga något speciellt. Det räcker med att dörrarna är öppna. Om du önskar kan du självklart bjuda på något, men församlingen kan också sköta den biten. Ditt hem behöver inte vara tip top, vilket innebär att du inte behöver ommöblera för kvällen.

Är du intresserad?

Kontakta gärna vår präst Päivi så ordnar vi tillsammans ett lämpligt tillfälle. Hemmakvällar kan också ordnas på andra ställen än i Oslo, i samband med församlingens andra arrangemang i närheten av var du bor.

Tervetuloa – juuri sellaisena kuin olet.

Haluamme olla paikka, jossa kaikki voivat tuntea olonsa turvalliseksi, kohdatuksi ja hyväksytyksi – omana itsenään. Seurakunnan sydän ovat ihmiset.

Yhdenvertaisuus ja ihmisoikeudet eivät kuulu vain yhteen kuukauteen vuodessa, vaan ne ovat perusarvoja, joita haluamme kantaa arjessa ja juhlassa, vuoden jokaisena päivänä.

Olemme mukana toteuttamassa yhteistä pride-messua Oslossa tiistaina 24.6.2025 klo 18.30, Metodistikirkossa (St. Olavs Gate 28). Monikielisessä messussa kohtaavat kaikki Oslon pohjoismaiset luterilaiset kirkot. Messun jälkeen kokoonnumme yhteisille kirkkokahveille. Olet lämpimästi tervetullut mukaan!

Välkommen - precis som du är.

Vi vill vara en plats där alla kan känna sig trygga, välkomna och accepterade - som sig själva. Församlingens hjärta är människorna.

Jämställdhet och mänskliga rättigheter gäller inte bara en månad i året, utan är grundläggande värderingar som vi vill upprätthålla i vardagen och vid festligheterna, alla dagar på året.

Vi deltar i en gemensam pridemässa i Oslo tisdagen den 24 juni 2025 kl. 18.30 i Metodistkyrkan (St. Olavs Gate 28). Alla de nordiska lutherska kyrkorna i Oslo samlas för den flerspråkiga mässan. Efter mässan samlas vi till kyrkkaffe. Du är varmt välkommen med!

Viikottaiset kokoontumiset

Säännölliset kokoontumiset jatkuvat toukokuun loppuun saakka ja palaavat kesätauon jälkeen syyskuussa

Oslo: Vauvakerho

Vauvakerhossa vauvoilla ja heidän vanhemmillaan on mahdollisuus tutustua toisiin. Myös leikki-ikäiset sisarukset ja isovanhemmat ovat tervetulleita. Lauluhetken jälkeen kahvit talon puolesta. Ei osallistumismaksua.

Keskiviikkoisin klo 11–13
Margareta-kirkon lukusali
Hammersborg torg 8E (Läsrum), Oslo

Bergen: Lastenkerho

Lastenkerhossa lauletaan ja leikitään yhdessä. Samalla mahdollisuus vaihtaa vinkkejä, kuulumisia ja ajatuksia vanhemmuudesta. Kerhoon ei tarvitse ilmoittautua etukäteen ja voit tulla oman aikataulusi mukaan. Osallistuminen on maksutonta. Ota omat eväät mukaan.

Tiistaisin klo 17.00–18.15
Nykirken menighetshus
Fredriksbergsgaten 4, Bergen

Tarkemmat tiedot ja muutokset seurakunnan verkkosivuilla finskekirken.no

Kirkon keskusteluapu on tukenasi joka päivä, myös kesällä

Kyrkans samtalstjänst finns till för att stötta dig varje dag, även på sommaren.

Painaako jokin mieltäsi? Kirkon keskusteluapu on sinua varten, kun kaipaavat henkistä tai hengellistä tukea. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä. Palvelu on valtakunnallinen, ja yhteydenottoihin vastataan eri puolilta Suomea.

Är det något som tynger dig? Kyrkans samtalstjänst är till för dig när du behöver känslomässigt eller andligt stöd. Jourpersonalen är utbildade volontärer och kyrkliga medarbetare som är bundna av sekretess. Tjänsten är ricksomfattande och kontakter besvaras från hela Finland.

Älä jää huolien kanssa yksin. Bli inte ensam med dina bekymmer.

Palveleva puhelin auttaa myös
ulkosuomalaisia

Samtalstjänsten hjälper även
finländare som bor utomlands

Voit soittaa Palvelevaan puhelimeen myös muualta Euroopasta numeroon +358 400 221 180. Se on avoinna joka päivä klo 18–24 Suomen aikaa. Puhelusta veloitetaan operaattorisi hinnaston mukaisesti (pvm/mpm). Päivystäjinä toimivat vaitiolovelvolliset koulutetut vapaaehtoiset ja kirkon työntekijät.

Du kan också ringa hjälplinjen ifrån andra håll i Europa på +358 400 221 180. Den är öppen varje dag från kl 18–24 finsk tid. Samtalet debiteras enligt din operatörs prislista (data/mobil). Jourpersonalen är utbildade volontärer och kyrkans medarbetare som är bundna av sekretess.

Palveleva chat
Hjälp chatten

Kirkon keskusteluavun chat on valtakunnallinen palvelu. Keskustelut ohjautuvat päivystäjille ympäri maata. Palveleva chat on avoinna ma-pe klo 16–20.

Kyrkans hjälp har också en ricksomfattande chatt tjänst. Diskussionerna riktas till räddningspersonal runt om i landet. Livechatten är öppen mån-fre kl 16–20.

Kirkolliset toimitukset Kyrkliga förrättningar

Kastettu • Döpta

Ota meidät seurantaan – pysyt mukana seurakunnan elämässä!

Nettisivuillamme pääset tutustumaan toimintaamme tarkemmin:

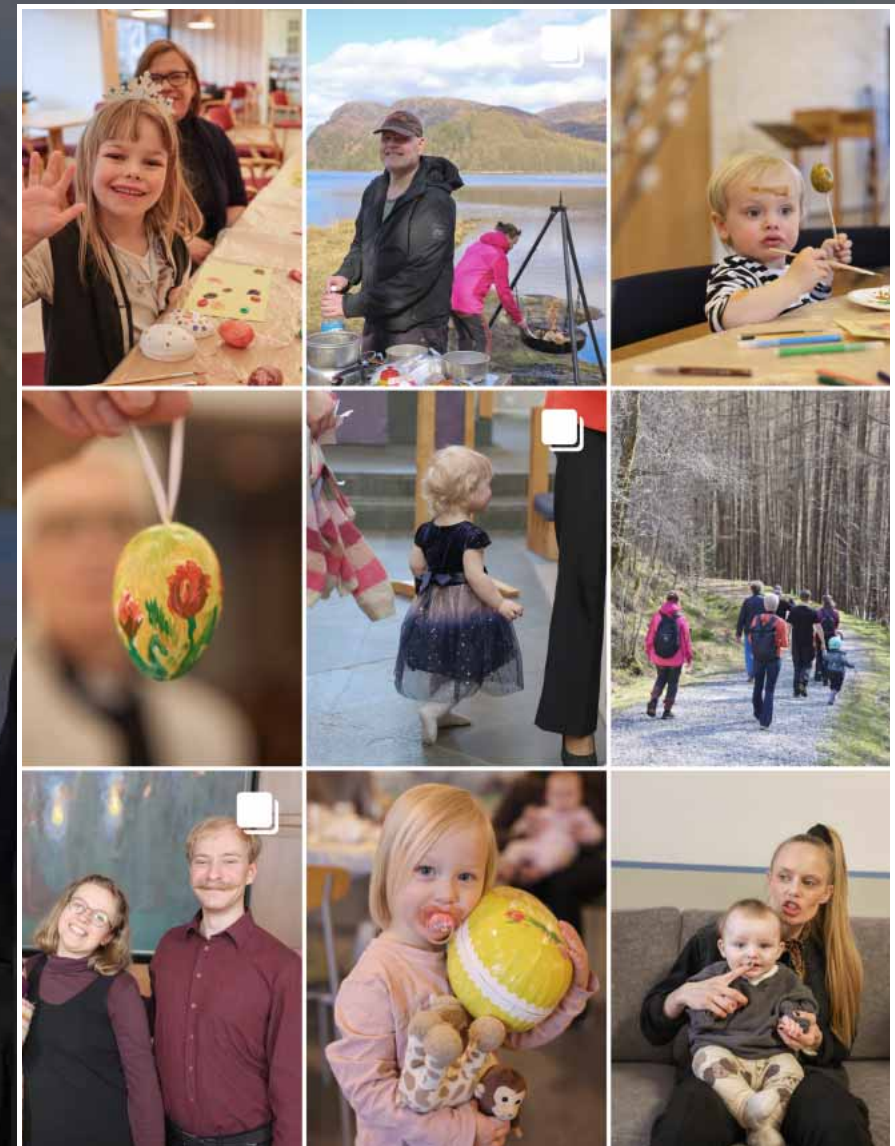
Suomeksi: www.finskekirken.no

På svenska: www.svenska.finskekirken.no

Facebook: **Norjan suomalainen seurakunta**

Instagram: **@finskekirken**

Nähdään somessa – ja toivottavasti pian myös kasvotusten!

Kvällsbönen är viktig

PÄIVI AIKASALO
FINLÄNDARNAS PRÄST I NORGE

O Fader huld, se till mig ned
Låt mig ej ensam gå
Och när min levnad slutad är
Låt mig få vara, Fader kär
Hos dig i evig frid

Vem lärde dig aftonbönen och hurudan var kvällsstämningen då? Kanske fanns det vid den tidpunkten bredvid din egen säng en bild av en skyddsängel, som tittade på hur en liten flicka och pojke korsade en hal, trasig och farlig bro. Nedanför dem strömmade en skrämmande fors med en mörk korp svävandes i bakgrunden. Ängeln skyddade dem och ledde dem hem.

Aftonbönen ger barnet trygghet. Det är en viktig rutin i kvällsaktiviteterna. Regelbundna vanor är viktiga i små barns liv. Kvällsbönen och en stund tillsammans säger att allt är bra, barnet är i goda händer, det finns inget att vara rädd för och nu är det en god och trygg tid för att somna. I kvällsbönen överlåter vi oss själva och varandra i Guds omsorg. Dagens aftonbön kan vara av många slag.

Käre Jesus välsigna oss,
låt änglarna aldrig släppa loss.
Täck oss med dina vida vingar,
så att de kärlek och trygghet till oss alltid bringar.

Det kan hända att aftonsbönen i livets hektiska stunder blir bortglömd och tycks tillhöra barndomens värld. Men det finns också situationer i livet när man kommer att tänka på en inlärd bön. Till tider när vår egen styrka sviktar, vill var och en av oss tro på mirakel.

Ofta är det i en nödsituation som människan lär sig att be. Ofta lär också moderskapet eller faderskapet föräldern att ta till bön. När ens egna händer inte längre räcker till för att hjälpa och behovet är stort, då gör sig den inlärd bön påmind. I bön kan vi bära varandra. Ske din vilja är kanske den svåraste bönen i Fader vår. Gud låter sig inte övertygas av människan och ibland döljs välsignelsen i besvikelser och svårigheter. På ett dolt sätt förändrar bönen världen - den förändrar också personen som ber.

Katekesen lär oss så här om bönen: Att be är att vara och leva inför Guds ansikte. För det andliga livet är bönen lika naturlig och nödvändig som andningen är för kroppen. Gud ser oss varje stund. Vi kan tala till honom och han talar till oss. Vi kan be utan ord eller med kända ord i skrivna böner, men vi kan också föra ett fritt samtal med Gud.

Den som lär ett barn aftonbönen ger henne/honom ett gott arv.

Iltarukous on tärkeä

PÄIVI AIKASALO
NORJAN SUOMALAISPAPPI

Levolle lasken Luojaani,
armias ole suojani.
Jos sijaltain en nousisi,
taivaaseen ota luoksesi.

Kuka sinulle opetti iltarukouksen ja millainen oli tuon iltahetken tunnelma? Ehkä oman sängyn vierellä oli vielä kuva suojelusenkelistä, joka seurasi, kuinka pieni tyttö ja poika ylittivät liukasta, rikkinäistä ja vaarallista siltaa. Alla kuohui pelottava koski ja takana huokasi pimeä korpi. Kuitenkin enkeli varjeli ja veisi kotiin.

Iltarukous tuo turvaa lapselle. Se on yksi tärkeä rutiini iltatoimissa. Pienten lasten elämässä säännölliset tavat ovatkin tärkeitä. Iltarukous ja hetki yhdessä kertoo, että kaikki on hyvin, lapsesta huolehditaan, ei ole mitään syytä pelätä ja nyt on hyvä ja turvallinen hetki nukahtaa. Iltarukouksessa jätämme itsemme ja toinen toisemme Jumalan huolenpitoon. Nykypäivän iltarukous voi olla monenlainen.

Rakas Jeesus siunaa meitä,
anna meille enkeleitä.
Siivillänsä meitä peitä,
älä meitä koskaan heitä.

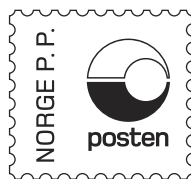
Voi olla, että elämän kiireessä iltarukous unohtuu ja tuntuu kuuluvan lapsuuden maailmaan. Kuitenkin elämässä tulee tilanteita, jolloin opittu rukous tulee mieleen. Silloin, kun omat voimat ovat lopussa, meistä jokainen haluaa uskoa ihmeisiin.

Usein vasta hätä opettaakin ihmistä rukoilemaan. Usein myös äitiys tai isyys opettaa rukoilemaan. Silloin kun omat kädet eivät riitä auttamaan ja hätä on suuri, palaa opittu rukous mieleen. Rukouksessa voimme kantaa toinen toisiamme. Tapahtukoon sinun tahtosi on ehkä Isä Meidän -rukouksen vaikein rukous. Jumala ei ole ihmisen taivuteltavissa ja joskus siunaus kätkeytyy pettymyksiin ja vaikeuksiin. Salatulla tavalla rukous muuttaa maailmaa - se muuttaa myös rukoilijaa.

Katekismus opettaa meille rukouksesta näin: Rukous on ihmisen tapa olla ja elää Jumalan kasvojen edessä. Se on yhtä luonnollinen ja välttämätön hengelliselle elämälle kuin hengitys ruumiille. Jumala näkee meidät joka hetki, ja me voimme puhua hänelle ja hän meille. Rukous voi olla sanatonta huokausta, tutun rukouksen lukemista tai vapaata puhetta Jumalalle.

Se, joka opettaa lapselle iltarukouksen, antaa hyvän perinnön hänelle.

PRIORITY

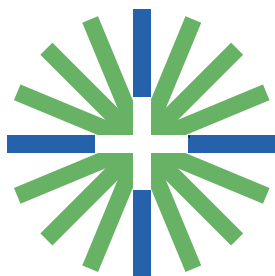

Avsender
Den finske menigheten i Norge
Rådhusgata 1–3
0151 OSLO

Norjan suomalainen seurakunta
Den finländska församlingen i Norge

+47 22 21 10 00
post@finskekirken.no

www.finskekirken.no
www.facebook.com/finskekirken
www.instagram.com/finskekirken
www.evl.fi/ulkosuomalaiset

NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNDSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE